

Praktiska Sverige AB

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

---

efter bastillsyn i Praktiska gymnasiet Sundsvall
belägen i Sundsvalls kommun

Tillsyn i Praktiska Sundsvall

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Praktiska Sverige AB (556257-5786) under våren 2015. Praktiska gymnasiet Sundsvall besöktes av Skolinspektionen den 10 och den 11 februari 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Genomsnittlig betygspoäng

2011	2012	2013	2014
			Elever med examen eller studiebevis/elever med examen
11,8	11,1	11,6	12,9 / 12,9

Andel elever med gymnasieexamen från nationellt program

2011	2012	2013	2014
			91,2%

Andel elever med betyget G i samtliga ämnen

2011	2012	2013	2014
66,7%	31,6%	39,6%	

Andel elever som slutfört utbildningen inom fyra år

2011	2012	2013	2014
42,9%	62,9%	65,9%	73,6%

Resultat trygghet och studiero

Enligt skolans egna enkäter uppger 80 procent av eleverna att de trivs på skolan och lika stor andel elever anser att de har arbetsro under lektionerna.

Källa: Praktiska gymnasiet Sundsvalls kvalitetsrapport för läsåret 2013/2014.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ej brist	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ej brist	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Anmärkning	
4. Extra anpassningar och särskilt stöd	Anmärkning	2015-05-08

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskat.

Sammanfattande bedömning

Inom ramen för denna tillsyn har Skolinspektionen granskat områden som enligt tidigare tillsynsbeslut (Dnr 44-2012:3809) befunnits bristfälliga. Inom dessa områden har huvudmannen för Praktiska gymnasiet Sundsvall vidtagit åtgärder. Tillsynen visar dock att åtgärderna inte varit tillräckliga för att fullt ut motsvara författningarnas krav avseende styrning och utveckling av utbildningen samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Praktiska gymnasiet Sundsvall bedöms arbeta målinriktat med att i undervisningen utgå från elevernas behov och intresse och extra anpassningar av undervisningen görs kontinuerligt. Skolan brister dock i att systematiskt följa upp de extra anpassningar som görs för att säkerställa att de är tillräckliga för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med att utreda elever som har hög frånvaro.

Skolans systematiska kvalitetsarbete omfattar uppföljning av elevernas kunskapsutveckling och skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en trygg och god studiemiljö. Resultaten analyseras och förbättringsområden identifieras. Skolinspektionen kan dock konstatera att det saknas en planering över hur de beslutade åtgärderna ska genomföras och följas upp. Utan en sådan dokumentation är det svårt för skolan att utvärdera effekterna av insatta åtgärder.

Skolinspektionens beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB en anmärkning.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivet ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.

Författningar

4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar

Åtgärd

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och säkerställa att dessa genomförs. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att det på skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska vara dokumenterat. Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare för skolan har ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Dokument som begärts in i samband med tillsynen, tillsammans med intervju med rektor och lärare visar att de nationella målen följs upp och att skolan analyserar de resultat som uppnås. Analysen resulterar i ett antal för skolan gemensamma förbättringsåtgärder som finns dokumenterade. Det framkommer dock av dokument och intervju med rektor att det saknas en planering över hur de beslutade åtgärderna ska genomföras. Lärarna beskriver vid intervjun förbättringsåtgärder som skolan arbetar med för att öka elevernas måluppfyllelse. Exempel på åtgärder som genomförts är att förlänga undervisningstiden för en elev eller elevgrupp, att skapa mindre undervisningsgrupper och att individanpassa undervisningen. I det systematiska kvalitetsarbetet har skolan även identifierat förbättringsområden som handlar om elevhälsans arbete, rektors pedagogiska ledarskap samt lärares pedagogiska planeringar och bedömningsdokumentation. Intervjuer med lärare och rektor visar att även om det pågår ett förbättringsarbete inom dessa områden så saknas en planering över de åtgärder som ska genomföras under läsåret. Enligt rektorn beror detta på att det under läsåret skett rektorsbyte och att det därför inte funnits någon som tagit ansvar för en sådan dokumentation. Rektorn uppger att det nu blir svårare att utvärdera de framtagna förbättringsåtgärderna.

Eftersom det saknas en planering för genomförandet av utvecklingsåtgärder uppfyller verksamheten inte författningarnas krav. Rektorn kan därmed inte fullt ut ta ansvar för utvecklingen av utbildningen och inte heller säkerställa att

beslutade åtgärder genomförs och utvärderas. Huvudmannen och rektorn måste därmed säkerställa att det finns en planering för genomförandet av utvecklingsåtgärder och att dessa genomförs samt att såväl planering som åtgärder dokumenteras.

Motivering till anmärkning som ingripande

Praktiska Sverige AB:s verksamhet uppfyller inte de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten och ska därför fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen. Eftersom Praktiska gymnasiet Sundsvalls kvalitetsarbete i övrigt bedöms vara systematiskt och målinriktat tilldelar Skolinspektionen Praktiska Sverige AB en anmärkning.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB en anmärkning. Praktiska Sverige AB ska senast den 8 maj 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, dvs. såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma t.ex. i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna av göra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Beskrivning av brist

- Ansvariga på skolan ska utreda elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckliga för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Författningar

3 kap. 8 § skollagen

Åtgärd

- Huvudmannen ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds i de fall stöd i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds.

Av intervju med elevhälsan och rektorn framgår att skolan under hösten 2014 inte utrett elever med så hög frånvaro att de riskerar att inte nå kunskapskraven. Det framgår även att stöd som getts i form av extra anpassningar i undervisningen inte följts upp och utvärderats i syfte att säkerställa att insatta stödåtgärder är tillräckliga för att eleven ska nå kunskapskraven. Även om sådana utredningar saknas visar intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor att såväl organisatoriska som pedagogiska åtgärder har vidtagits i syfte att öka elevernas måluppfyllelse som en konsekvens av de behov som uppmärksammats. Då rektorn tillträdde sin tjänst uppmärksammades bristen på utredningar och enligt rektorns bedömning kan det inte uteslutas att det finns elever på skolan som behöver särskilt stöd. Rektorn har därför kartlagt samtliga elever som läser ett introduktionsprogram och med stöd av elevhälsan har utredningar påbörjats. Rektorn har även utökat elevhälsans resurser. Av intervju med elevhälsan framgår att skolans

specialpedagog kommer att arbeta med såväl utredningar som uppföljning av de extra anpassningar som lärarna gör. Utredningarna ska omfatta samtliga elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och elever med hög frånvaro.

Tillsynen visar således att det på Praktiska gymnasiet Sundsvall finns elever som inte fått sina behov utredda. Detta gäller elever som getts stöd i form av extra anpassningar och elever som på grund av frånvaro riskerar att inte nå kunskapskraven. Att underlåta att utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd och istället fortsätta anpassa undervisningen trots att eleverna fortfarande efter en tid befaras att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, är inte förenligt med skolagens bestämmelser. Detsamma gäller om det finns skäl att anta att stöd i form av extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. En omständighet då utredningar ska göras utan att föregås av sådana anpassningar är då eleven på grund av hög frånvaro riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Att underlåta att utreda dessa elevers behov av särskilt stöd är därmed inte heller förenligt med författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn ska säkerställa att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och tillsynen visar att rektorn vid sitt tillträde identifierat elever som befaras vara i behov av särskilt stöd och även påbörjat arbetet med att utreda dessa elever.

Motivering till val av verktyg

Praktiska Sverige AB:s verksamhet uppfyller inte de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten och ska därför fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen. Eftersom rektorn för Praktiska gymnasiet Sundsvalls påbörjat arbetet med att utreda samtliga elevers eventuella behov av särskilt stöd tilldelar Skolinspektionen Praktiska Sverige AB en anmärkning.

Övriga bedömningsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärostöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en

varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa bedömningsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Lindh
Beslutsfattare/ Utredare

Inger Börjesson
Föredragande/ Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Praktiska Sundsvall

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvartagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Praktiska Sundsvall

Huvudman för Praktiska gymnasiet Sundsvall är Praktiska Sverige AB med org. nr 556257-5786. Skolenheten har totalt 134 elever varav 53 elever läser en gymnasial lärlingsutbildning och 28 elever läser på ett introduktionsprogram. På Praktiska gymnasiet Sundsvall erbjuds följande nationella program:

- Bygg- och anläggningsprogrammet med inriktning husbyggnad och måleri
- El- och energiprogrammet med inriktning elteknik
- Fordon- och transportprogrammet med inriktning karosseri och lackering samt personbil
- Industriteknikprogrammet med inriktning svetsteknik
- Naturbruksprogrammet med inriktning djur
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet med inriktning bageri och konditori
- VVS- och fastighetsprogrammet med inriktning fastighet och VVS
- Vård- och omsorgsprogrammet med inriktning vård och omsorg